

UZASADNIENIE

R. P. został obwiniony o to, że: w okresie od 28 lipca 2014 roku do dnia 8 października 2014 roku w miejscowości M. jako właściciel samochodu m-ki T. o nr rej. (...) nie wskazał na żądanie funkcjonariusza Straży Miejskiej komu powierzył do kierowania lub używania w/w pojazd, któremu kierujący w dniu 19.07.2014r. o godz. 12:23 na ul. (...) we W. jadąc z prędkością 76 km/h przekroczył dopuszczalną prędkość 50km/h popełniając wykroczenie z art. 92a k.w.,

tj. o czyn z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Wyrokiem z dnia 25 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Opolu Lubelskim w sprawie II W 499/15:

I. obwinionego R. P. uniewinnił od dokonania zarzucanego mu wykroczenia;

II. koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył oskarżyciel publiczny Straż Miejska we W. w całości na niekorzyść obwinionego i zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.s.w. poprzez uznanie, iż sprawca nie popełnił wykroczenia typizowanego w art. 96 § 3 k.w., nie wskazując na żądanie uprawnionego organu, komu powierzono pojazd do kierowania lub używania ze względu na nieczytelność zapisu zdjęcia – wydruku raportu nr (...) z dnia 24 lipca 2014 roku.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego o ile domaga się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania zasługuje na uwzględnienie.

Analiza pisemnych motywów wyroku nieodparcie prowadzi bowiem do wniosku, iż całe rozumowanie Sądu I instancji, jak też ocena dowodów, która doprowadziła do uniewinnienia R. P. od dokonania zarzucanego mu wykroczenia zbudowane zostały na błędnej wykładni przepisu art. 96 § 3 k.w. Uznając, że brak jest podstaw do przypisania obwinionemu zarzucanego mu czynu Sąd Rejonowy przyjął mianowicie, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na przypisanie obwinionemu winy umyślnej w niewskazaniu osoby, która kierowała pojazdem stanowiącym jego własność w chwili popełnienia wykroczenia z art. 93a k.w., gdyż nie był on w stanie zastosować się do żądania Straży Miejskiej z uwagi na nieczytelne zdjęcie uniemożliwiające rozpoznanie osoby kierującej pojazdem. Jednocześnie Sąd ten akcentuje fakt, iż R. P. konsekwentnie twierdził, że to nie on prowadził należącego do niego pojazd, zaś podczas urlopu korzystały z niego inne osoby należące do kręgu znajomych i rodziny obwinionego. Ponadto obwiniony w treści kierowanych do Straży Miejskiej pism wyraźnie zaznaczał, iż nie ma zamiaru uchylać się od wskazania kierującego pojazdem, prosi jedynie o umożliwienie mu wywiązania się z nałożonego na niego obowiązku poprzez dostarczenie wyraźnego zdjęcia przedstawiającego wizerunek kierowcy, czego oskarżyciel nie uczynił.

Tymczasem treść mających zastosowanie w niniejszej sprawie i przytoczonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisów nie pozostawia wątpliwości co do tego, iż właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty bez jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec (art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym). Uchybienie omawianemu obowiązkowi sankcjonowane jest przez art. 96 § 3 k.w., zgodnie z którym karze przewidzianej w § 1 tego przepisu podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Podkreślenia przy tym wymaga, iż w obu przytoczonych przepisach mowa jest o wskazaniu osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub używania,

nie zaś o obowiązku wskazania personaliów sprawcy wykroczenia drogowego popełnionego przy użyciu powierzonego pojazdu.

Stąd słuszne stanowisko skarżącego, zgodnie z którym bez znaczenia dla odpowiedzialności obwinionego za zarzucone mu wykroczenie pozostaje kwestia, czy na podstawie dołączonej do wezwania fotografii przedstawiającej należący do R. P. pojazd można było zidentyfikować osobę kierującą pojazdem. Od obwinionego nie wymagano bowiem wyłączenia organów ścigania w ustaleniu sprawy wykroczenia drogowego z art. 92a k.w., a jedynie wskazania osoby bądź osób, które za zgodą właściciela pojazdu miały do niego dostęp i mogły nim kierować we wskazanej w wezwaniu dacie. Zupełnie wadliwe jest przy tym rozumowanie Sądu Rejonowego, zgodnie z którym oskarżyciel nie dążył do weryfikacji twierdzeń obwinionego w szczególności poprzez wezwanie go do wskazania danych osób, które ewentualnie prowadząc pojazd mogłyby popełnić przedmiotowe wykroczenie. Do R. P. skierowano przecież dwa pisma (k 3-5 oraz k 8), w treści których wskazano mu trzy możliwości w związku z ujawnionym przy pomocy fotoradaru wykroczeniem drogowym popełnionym przez osobę kierującą należącym do niego pojazdem. Mianowicie obwiniony, jeżeli to on kierował pojazdem, mógł przyjąć mandat karny poprzez wypełnienie i odesłanie załączonego do wezwania oświadczenia nr 1 część A, jeśli zaś nie kierował on pojazdem we wskazanej w wezwaniu dacie wówczas zobowiązany był do wypełnienia oświadczenia nr 2 lub 3, a zatem do wskazania osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie bądź w przypadku odmowy takiego wskazania – do wyrażenia zgody na przyjęcie mandatu karnego za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. Treść obu skierowanych do obwinionego pism wraz z powołaniem się na odpowiednie przepisy Kodeksu wykroczeń nie pozostawiała wątpliwości co do tego, iż od obwinionego – skoro stanowczo twierdził, iż on sam nie kierował pojazdem – oczekiwano wskazania osoby bądź kręgu osób, które potencjalnie mogły kierować pojazdem w dacie popełnienia wykroczenia drogowego, gdyż osobie lub osobom tym właściciel pojazdu go powierzył lub użyzył. Odpowiedzi R. P., zgodnie z którą dostęp do pojazdu w analizowanej dacie miało kilka osób, zaś z uwagi na brak czytelnego zdjęcia nie jest on w stanie wskazać personaliów kierowcy, nie sposób interpretować inaczej jak tylko jako uchylenie się od wskazania na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Analiza treści pism kierowanych przez obwinionego do Straży Miejskiej we W. (k 7 i k 10), a także złożonych przez niego wyjaśnień (k 36v) nie pozostawia bowiem wątpliwości co do tego, iż miał on możliwość wskazania danych personalnych wszystkich osób, które miały za jego przyzwoleniem dostęp do należącego do niego pojazdu, skoro były to osoby z kręgu rodziny i znajomych, zaś samo powierzenie pojazdu wiąże się przecież z przekazaniem kluczyków i dokumentów, a zatem z oczywistych względów nie mogło nastąpić na rzecz osoby nieznannej obwinionemu. Kwestią wtórną i pozostającą bez znaczenia dla przedmiotu niniejszego postępowania pozostaje natomiast to, czy udzielone przez obwinionego zgodnie z żądaniem informacje pozwoliłyby na ustalenie rzeczywistego sprawcy wykroczenia drogowego. Byłby to bowiem przedmiot odrębnego postępowania prowadzonego przez oskarżyciela publicznego i to ewentualnie w jego toku możnaby rozważać zasadność i celowość wywoływania opinii biegłego celem uzyskania czytelnego wizerunku kierowcy pojazdu w momencie popełnienia zarejestrowanego fotoradarem wykroczenia drogowego. Dla rozważenia odpowiedzialności R. P. za zarzucony mu czyn relewantna jest zaś jedynie okoliczność, iż nie udzielił on odpowiedzi na zawarte w wezwaniu żądanie wskazania osoby, której powierzył swój pojazd, bezsprzecznie wypełniając tym samym dyspozycję art. 96 § 3 k.w.

Konkludując stwierdzić należy, iż stanowisko oskarżyciela publicznego zawarte w apelacji, sprowadzające się do wskazania, iż w sprawie niniejszej błędnie zinterpretowano dyspozycję w/w przepisu, a w konsekwencji wadliwie uznano, iż obwinionemu nie sposób przypisać winy za zarzucone mu wykroczenie, jest w pełni zasadne. Z tych też powodów zapadły w sprawie wyrok uniewinniający nie mógł zostać uznany za prawidłowy.

Skutkiem wskazanych wyżej uchybień było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy Sąd Rejonowy powtórzy postępowanie dowodowe w całości, mając na względzie powyższe uwagi.

Z tych powodów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Jacek Janiszek